

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Professoriliitto | Viestit kasvutyöryhmään

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Professoriliiton viestit kasvutyöryhmälle

Tiede, taide ja sivistys ovat hyvinvoinnin ja kansainvälisen kilpailukyvyn perusta.

Korkeatasoinen tutkimus mahdollistaa kilpailukykyisen kehitys- ja innovaatiotoiminnan, sillä yhteiskunnan tarvitsemat uudet sovellukset perustuvat laadukkaaseen ja pitkäjänteiseen perustutkimukseen.

Jos tieteentekemisen mahdollisuudet eivät ole Suomessa vähintään yhtä hyvät kuin kilpailijamaissa, huiput siirtyvät muualle ja Suomi näivettyy henkisesti ja taloudellisesti.

Vain vapaalla tutkimusrahoituksella on mahdollista varmistaa, että yliopistot voivat nopeasti profiloitua omiin erityisaloihinsa ja että Suomi nousee tutkimuksen ja opetuksen edelläkävijäksi.

Kasvun saavuttamiseksi Suomella tulee olla johdonmukainen ja kunnianhimoinen pitkän aikavälin tiedepolitiikka

- **Pitkäjänteisellä tiedepolitiikalla rakennetaan tulevaisuutta.**
- **Tieteen tekeminen vaatii vakaata, kannustavaa ja ennustettavaa toimintaympäristöä.**
- **Uuden tutkimuksen tekeminen edellyttää aikaa, sillä tulokset saattavat näkyä vasta useiden vuosien päästä.**
- **Tulevaisuuden innovaatiot nousevat odottamattomista suunnista. Emme aina tänään tiedä, mitä huomenna tarvitsemme.**

Suomen tiedepolitiikka on ollut 2000-luvulla poukkoilevaa ja lyhytjänteistä. Suomi tarvitsee johdonmukaisen ja kunnianhimoisen pitkän aikavälin tiedepolitiikan, koska yhteiskunnan menestys on riippuvainen tieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen kansainvälisestä kilpailukyvyistä.

Tieteen tekeminen on pitkäjänteistä työtä, joka vaatii vakaan, kannustavan ja ennustettavan toimintaympäristön. Uuden tutkimuksen tekeminen edellyttää aikaa, sillä tulokset saattavat näkyä vasta useiden vuosien päästä tutkimusprojektin käynnistämisestä.

Tutkijoiden mahdollisuus tehdä riippumatonta tutkimusta heikkenee, mikäli tieteen odotetaan palvelevan yhteiskunnan senhetkisiä tarpeita niin, että vaali- ja hallituskausittain vaihtuvat aatteet ja intressit ohjaavat rahoitettavien tutkimusaiheiden valintaa. Uudet, yllättävät, ennakoimattomat ja

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

odottamattomat tutkimusasetelmat ja -ideat saattavat jäädä toteuttamatta, ja laaja-alaista paneutumista edellyttävä perustutkimus kärsii.

Suomen tiedepolitiikan tulee olla pitkäjänteinen yli hallituskausien tulevaisuuteen suuntautuva näkemys tieteen tulevaisuuden ja menestyksen avaintekijöistä ja niiden parantamiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Professoriliitto osallistuu Suomen tiedepolitiikan suuntaamiseen ja rakentamiseen yhdessä muiden sidosryhmien kanssa.

Kasvun saavuttamiseksi yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyiset toimintaedellytykset

- **Korkeatasoinen tutkimus mahdollistaa kilpailukykyisen kehitys- ja innovaatiotoiminnan.**
- **Yliopistojen opetus perustuu tutkimukseen, ja tutkimuksen tason noustessa myös koulutuksen taso kohoaa.**

Suomessa yliopistojen rahoituksen määrä on jäänyt jälkeen verrokkimaista. Yliopistojen rahoitus onkin nostettava kilpailijamaiden tasolle. Korkeatasoinen tutkimus mahdollistaa kilpailukykyisen kehitys- ja innovaatiotoiminnan, sillä yhteiskunnan tarvitsemat uudet sovellukset perustuvat laadukkaaseen ja pitkäjänteiseen perustutkimukseen. Yliopistojen opetus perustuu tutkimukseen, ja tutkimuksen tason noustessa myös koulutuksen taso kohoaa.

Tiedepolitiikan tulee varmistaa, että yliopistot ja tutkimuslaitokset ja niissä toimiva professorikunta pystyvät keskittymään tutkimuksen tekemiseen tasolla ja tavoilla, jotka ovat ominaisia kilpailukykyisimmille kansainvälisille tiedeyhteisöille.

Kasvun saavuttamiseksi yliopistojen rahoituksen painopisteen tulee olla vapaassa tutkimusrahoituksessa

- **Perustutkimus on huoltovarmuuden edellytys.**
- **Perustutkimus on innovaatioiden edellytys.**
- **Perustutkimus on hyvinvoinnin edellytys.**

Pitkäjänteisen ja riittävän rahoituksen turvaaminen on edellytys sille, että yliopistoissa voidaan tehdä ensisijaisesti kansainvälisesti korkeatasoista ja vaikuttavaa tieteellistä työtä. Yliopistojen perusrahoitusta tulee lisätä, jotta Suomi pystyy houkuttelemaan ja pitämään korkeatasoisia tutkijoita ja tutkimusympäristöjä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmalli on erittäin indikaattoripainotteinen. Kansainvälisen arvioinnin loppuraportissa (Evaluation of the governance and funding practices used by the Ministry of Education and Culture for steering Finnish Higher Education Institutions) esitetään, että tulosindikaattoreiden painoarvoa pitäisi laskea ja että yliopistoille tulisi jättää tilaa omaehtoiseen profiloitumiseen.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Rahoitusmallia tuleekin muuttaa tulevaisuutta ennakoivaksi nykyisen toteutuneisiin tuloksiin perustuvan lähestymistavan sijaan, jolloin yliopistot voisivat jakaa rahaa sisäisesti järkevällä tavalla tulevaa kehitystä huomioiden. Rahoituksen painopiste on siirrettävä koulutusmääriin perustuvasta rahoituksesta ja projektikohtaisesta tutkimusrahoituksesta vapaaseen tutkimusrahoitukseen. Myös tutkimuslaitosten harkinnassa olevan tutkimusrahoituksen määrää tulee lisätä.

Vain vapaalla tutkimusrahoituksella on mahdollista varmistaa, että yliopistot voivat nopeasti profiloitua omiin erityisaloihinsa ja että Suomi nousee tutkimuksen ja opetuksen edelläkävijäksi. Tulevaisuuden innovaatiot nousevat odottamattomista suunnista ja tieteenalojen yhteistyöstä. Vapaa tutkimusrahoitus edistää myös tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta ja yhteistyötä sekä yritysyhteistyötä ja tutkimuksen vaikuttavuutta.